

Retouradres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Aan

Dordtse Adviesraad Sociaal Domein
t.a.v. de voorzitter de heer Van der Burgt
p/a info@dordtseadviesraad.nl

Gemeente Dordrecht

Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078

F (078) 770 8080

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

L. Dekkers-Kamp

E la.dekkers-kamp@dordrecht.nl

Datum 18 februari 2025
Ons kenmerk 2025-0015847
Betreft Reactie op brief Advies beleidsplan Schuldhulpverlening

DOSSIER

Geachte heer Van der Burgt,

We hebben de brief met daarin het advies op het conceptbeleidsplan Schuldhulpverlening van uw Dordtse Adviesraad Sociaal Domein (DAS) d.d. 3 februari 2025 in goede orde ontvangen. Hartelijk dank hiervoor.

U geeft in uw brief aan dat u waardeert dat we u in een vroeg stadium betrokken hebben bij het ophalen van input voor het nu voorliggende beleidsplan. Wij danken u voor uw inbreng en de tijd die u hieraan besteed heeft. Wij danken u ook voor uw uitgebreide advies. U geeft aan in uw brief dat wat het beleid inhoudt, u weinig toe wilt voegen en dat u zich concentreert op de verbeteringen in de uitvoering. Uw adviezen op dit gebied nemen wij ter harte. Hieronder zullen wij puntsgewijs op de adviezen reageren.

Allereerst noemt u een belangrijk punt, namelijk de ambitie die we hebben binnen het kader van de bestaande budgetten. Met dit beleidsplan werken we aan de ambitie *'We willen voorkomen dat problematische schulden ontstaan'*. We blijven investeren in de ketenaanpak (zie pagina 10) met de huidige capaciteit aan (inloop)sprekuren in stad en outreachende hulp. De ketensamenwerking vormt de basis waarop ons beleidsplan gebouwd is.

In dezelfde tijd dat het besluitvormingsproces over dit beleidsplan Schuldhulpverlening loopt, werkt onze raad en de ambtelijke organisaties toe naar de perspectiefnota 2026, waarin de gemeenteraad moeilijke (financiële en inhoudelijke) keuzes moet maken.

Tegelijkertijd wordt dit beleidsplan Schuldhulpverlening gebouwd op stevige fundamenteën. Enerzijds op het fundament van de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), die al geruime tijd verantwoordelijk is voor de uitvoering van schuldhulpverlening. Anderzijds op de fundamenteën van het lokale programma 'Samen tegen Armoede', waarmee sinds 2018 wordt gewerkt aan het versterken en verbinden van het lokale netwerk van organisaties die hulp bieden bij armoede en schulden. De afgelopen twee jaar hebben we specifiek gebouwd aan generieke preventie door communicatiestrategie Geldpraatje en het brede netwerk van spreekuren voor financiële vragen (ketenaanpak).

Datum 18 februari 2025
Ons kenmerk 2025-0015847

We maken de keuze om geen specifieke aanpak te maken per doelgroep. Dit is met de huidige capaciteit niet haalbaar en er is onvoldoende data beschikbaar om doelgroep specifiek te kunnen werken. We willen de komende vier jaar wel voortbouwen vanuit universele preventie naar meer gerichte preventieactiviteiten. Waarbij we rekening houden met kenmerken van specifieke groepen zoals jongeren, ouderen, inwoners met een migratieachtergrond, werkenden, of inwoners met een beginnende schuld (vroeg-signalering). We denken dan aan het aanpassen van communicatiemiddel, taal en taalgebruik en een gerichte boodschap. Hiermee beogen we dat inwoners eerder hulp accepteren bij beginnende schulden. We betrekken inwoners uit de doelgroep en vrijwilligers/ professionals bij het vormgeven van de preventieactiviteiten zodat deze goed aansluit op de behoefte en de voorkeuren van de groep.

U geeft in uw brief vijf adviezen. Hieronder vindt u onze reactie per advies.

Advies 1: werk naar meer vertrouwen in de lokale overheid

We onderschrijven het belang van het werken aan vertrouwen in de overheid. Dit geldt niet alleen voor schuldhulpverlening maar voor het brede sociaal domein. Werken aan vertrouwen betekent ook vertrouwen uitstralen naar onze inwoners.

In de uitvoeringsplannen Sociaal Domein, en met name het uitvoeringsplan 'Bestaanszekerheid versterken' staat een aantal ambities geformuleerd waarmee we werken aan meer transparantie, vertrouwen en toegankelijkheid. Zoals *'Inwoners begrijpen de communicatie vanuit de gemeente'* en we zijn toegankelijk en nabij: *'we werken vindplaatsgericht'*.

Wij passen het concept van 'geleend vertrouwen' actief toe. Dit houdt in dat een hulpverlener vertrouwen krijgt van een inwoner op basis van de reputatie of het vertrouwen dat de organisatie of een andere hulpverlener al heeft opgebouwd. De hulpverlener - vaak een vrijwilliger van een ontmoetingsplek, sociaal makelaar, buurtwerker of medewerker van Dordrecht Sociaal - begeleidt de inwoner en biedt ondersteuning bij afspraken met de overheid. Dit is belangrijk in situaties waarin inwoners eerder negatieve ervaringen hebben gehad met 'de overheid' en daardoor wantrouwend zijn geworden. Het opbouwen van vertrouwen is essentieel voor effectieve hulpverlening.

Naast uw advies geeft u twee punten mee richting de SDD. Hier geven wij kort een reactie op.

U vraagt aandacht voor de bereikbaarheid van de SDD. De SDD is bereikbaar via telefoon, digitaal via de website en inwoners kunnen persoonlijk langsgekomen op SamenWerkplein. Hier is iedere dag mogelijkheid tot laagdrempelig advies en informatie. Voor partners is er een apart telefoonnummer en e-mailadres beschikbaar waar zij contact mee op kunnen nemen. Tevens is de sociale dienst op geregelde momenten aanwezig op locatie bij het sociaal team. In het geval van een spoedsituatie vindt binnen maximaal drie werkdagen een gesprek plaats. In de praktijk is dit vaak sneller. Wij hebben uw signaal aan de SDD doorgeven en hen gevraagd de responssnelheid van de contactmogelijkheden in de gaten te houden.

Datum 18 februari 2025
Ons kenmerk 2025-0015847

U vraagt ook aandacht voor bewindvoering. Zoals aangegeven ligt het toezicht op bewind extern bij de rechtbank. Een inwoner kan een klacht of verzoek tot opheffing daar melden. Wanneer het niet lukt om dit verzoek zelf te schrijven of in te dienen, kan hulp geboden worden door de medewerkers van de SDD, het wijkteam of het Juridisch Loket.

De SDD gaat zich intensiever bezighouden met bewindvoering. Zij is bezig met het opzetten van een serviceteam externe bewindvoering, waarin alle dienstverlening en samenwerking op het gebied van (extern) beschermingsbewind gecombineerd wordt. Het doel is om beter zorg te dragen dat inwoners de juiste, passende en kwalitatief goede ondersteuning ontvangen voor hun financiële problemen. Ook beoogt de SDD hiermee meer invloed uit te kunnen oefenen op de kwaliteit van bewindvoering, de samenwerking te verstevigen en een centraal punt te vormen voor het ontvangen en doorgeven van signalen vanuit bijvoorbeeld inwoners en de rechtbank. De doorstroom richting schuldhulpverlening wordt zo beter gemonitord.

Advies 2: maak duidelijk waar inwoners en cliënten moeten zijn voor de deeltuitvoering voor preventie, vroeg signalering en nazorg

De omvorming van de SDD naar de GR Sociaal (2022) heeft ertoe geleid dat regionaal en lokaal beleid rondom schuldhulpverlening beter op elkaar aansluiten. Het voorliggende beleidsplan dat in co-creatie tot stand gekomen is, is een belangrijke stap in deze nauwere samenwerking. Het is ook het startpunt van een leerproces dat we als gemeente samen met de SDD en de lokale organisaties aangaan. Dit leerproces zal tot nieuwe inzichten leiden voor een volgend beleidsplan.

Voor inwoners moet het ten alle tijden duidelijk zijn welke organisatie verantwoordelijk is voor de uitvoering. Hierbij geldt dat de GR Sociaal verantwoordelijk is voor alle diensten aan inwoners met een participatiewet uitkering én de inwoners die een curatief schuldhulpverleningstraject aangaan, of hierin zitten. Zij streven naar één contactpersoon voor de inwoner. De gemeente Dordrecht is verantwoordelijk voor alle overige (preventie)activiteiten en inwoners.

Advies 3: maak samenwerking zo goed dat er voor inwoners een naadloze aansluiting is als in de keten meer onderdelen nodig zijn. Voorkom dat inwoners met schulden bij ieder onderdeel weer hun 'verhaal' moeten doen

Wij onderschrijven het belang van een naadloze samenwerking binnen de schuldhulpverlening en zien dat hier de afgelopen periode concrete stappen in zijn gezet. Deze stappen zijn vaak niet te vangen in procesbeschrijvingen maar worden zichtbaar in de praktijk. Met name in het informele netwerk maar ook steeds vaker tussen vrijwilligers en professionals wordt nauw samengewerkt en gebruik gemaakt van elkaar diensten en kennis. We zijn trots op de vele organisaties in Dordrecht die zich elke dag inzetten voor hulp en ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben.

Een belangrijk onderdeel van deze samenwerking is de warme overdracht. Dit houdt in dat hulpverleners niet alleen informatie overdragen, maar ook persoonlijk betrokken blijven bij de overgang van de ene naar de andere hulpverlener. Door deze persoonlijke benadering voelen inwoners zich gesteund en gehoord, wat bijdraagt aan het opbouwen van vertrouwen en het succes van de hulpverlening.

Datum 18 februari 2025
Ons kenmerk 2025-0015847

Wij faciliteren ketenaanpak-overleggen met alle formele en informele partners binnen de schuldhulpverlening. Op voorstel van de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp starten wij in 2025 met het bespreken van casussen en het opstellen van 'klantreizen'. Hiermee krijgen alle ketenpartners beter inzicht in elkaars werkwijze en expertise, zodat de samenwerking verder wordt versterkt en inwoners nog beter geholpen worden.

Advies 4: maak in het beleidsplan inzichtelijk hoeveel kinderen in Dordrecht opgroeien in gezinnen met problematische schulden. Neem de doelgroep gezinnen met kinderen op in de selectieve preventie

Wij delen uw zorg over de invloed van problematische schulden op huishoudens met kinderen. We hebben geen lokale data om de omvang van deze groep lokaal in beeld te brengen. Tegelijk merken we op dat de groep 'gezinnen met kinderen' op zichzelf een diverse groep is. Deze kan bestaan uit eenoudergezinnen, een werkende ouder of ouders, uitkeringsgerechtigden of gezinnen met een migratieachtergrond, etc.

Vanuit het werkveld is ons gevraagd om de focus te leggen op het bereiken van groepen die in de dagelijkse praktijk moeilijk bereikbaar zijn. Dit zijn volgens onze uitvoerende partners; jongvolwassenen (jongeren) en inwoners met een migratieachtergrond. Zo zijn wij tot de aandachtsgroepen op pagina 14 van het beleidsplan gekomen. Daar is vanuit een politieke wens tot gerichte communicatie aan ouderen, de groep 'ouderen/pensioengerechtigden' aan toegevoegd ([motie M15A Bestaande regelingen per post](#)).

Zoals aangegeven op pagina 13 van het beleidsplan zoeken we de aansluiting bij Life-events. Hierbij maken we gebruik van de expertise van het [VNG programma 'Verbinden schuldendomein'](#). We starten in 2025 met drie life-events:

- Ik ga met pensioen.
- Ik krijg een kind.
- We gaan uit elkaar.

Met aandacht voor deze life events zullen we ook de groep gezinnen met kinderen bereiken.

In verband met het aanbrengen van focus en de beperkte capaciteit zijn we genooddaakt om keuzes te maken. Naar aanleiding van uw advies, kunnen we toezeggen dat wij gaan onderzoeken of we op basis van vroegsignaleringsdata (betalingsachterstanden bij vaste lasten partners) verrijkt met BRP data, gezinnen met kinderen voorrang kunnen geven met een huisbezoek.

Advies 5: werk samen met het UWV aan het uitvoeren van de bestaanszekerheidscheck bij inwoners van Dordrecht met een uitkering van het UWV

In 2023 is de SDD gestart met het voeren van brede bestaanszekerheidsgesprekken met inwoners met een bijstandsuitkering. De SDD gaat de gesprekken verbreden naar inwoners zonder bijstandsuitkering door de samenwerking met lokale partners te intensiveren. Het bereik van regelingen vergroten is een speerpunt uit het programma Samen tegen Armoede. Hierbij richten we ons breed op doelgroepen

Datum 18 februari 2025
Ons kenmerk 2025-0015847

zoals werkende armen en ZZP'ers. Deze groepen zijn vaak niet bekend met en bij de SDD.

Inwoners kunnen ook bij partners terecht voor soortgelijke checks zoals de voorzieningencheck (bij Bureau Sociaal raadslieden) de Potjescheck (via informele organisaties) of een online tool berekenuwrecht.nl.

Het is daarbij een goede optie om ook aandacht te hebben voor inwoners met een UWV-uitkering. Met de aanwezigheid van het UWV op het SamenWerkplein kunnen inwoners fysiek worden doorverwezen. In dit kader is ook goed om te weten dat de afdeling Schuldhulpverlening samenwerkingsafspraken heeft met het team Geldzorgen van het UWV om een betere overdracht richting Schuldhulpverlening te verwezenlijken. Een driegesprek is echter niet mogelijk omdat het team Geldzorgen van het UWV alleen telefonisch contact heeft met inwoners. De SDD werkt steeds meer samen met het UWV in het [Regionaal Werkcentrum Drechtsteden](#) op het gebied van ontwikkelen en begeleiden naar werk.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

P.A.C.M van der Velden
burgemeester